

Sygn. akt: I C 2768/17 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Piotr Żywicki
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Karwacka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 listopada 2017 r. w O.

sprawy z powództwa D. (...) z siedzibą w W.,

przeciwko M. J.,

o zapłatę,

I. zasądza od pozwanej M. J. na rzecz powoda D. (...) (...) z siedzibą w W. kwotę 1.855,07 zł (tysiąc osiemset pięćdziesiąt pięć złotych 07/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 12.04.2017 roku do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie oddala powództwo;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 728,17 zł (siedemset dwadzieścia osiem złotych 17/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

IV. wyrokowi w pkt. I i III nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

/-/ SSR Piotr Żywicki

Sygn. akt I C 2768/17 upr

UZASADNIENIE

Powód D. (...) we W. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej kwoty 2590,88 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 kwietnia 2017r. oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu swojego roszczenia powód wskazał, że pozwana zawarła z F. Bank p.l.c. umowę pożyczki. Powód na podstawie umowy cesji przejął od wierzyciela pierwotnego wierzytelność wobec stromy pozwanej.

Pozwana M. J. nie wniosła odpowiedzi na pozew, nie stawiła się także na rozprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 17 lutego 2015r. pozwana zawarła z F. Bank p.l.c. umowę pożyczki nr (...). Kwota pożyczki wynosiła 1200 zł. Umowa zawarta została na 360 dni. Całkowity koszt pożyczki określony został na 1200 zł (tj. 100 zł miesięcznie), zaś

całkowita kwota do zapłaty wynosiła 2400 zł. Oprocentowanie wynosiło 0%. Spłata zobowiązania miała nastąpić w 12 miesięcznych ratach po 200 zł. (...) wynosiło 328,05%.

(dowód: umowa pożyczki k. 18).

W dniu 29 marca 2017r. pożyczkodawca zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności. Umowa ta obejmowała m.in. wierzytelność należną pożyczkodawcy od pozwanej.

(dowód: umowa k. 27 - 37).

W dniu 11 kwietnia 2017r. powód wystosował do pozwanej zawiadomienie o przelewie wierzytelności, zaś w dniu 12 kwietnia 2017r. powód wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych(...) i ewidencji analitycznej, w którym stwierdzono, że według ksiąg funduszu pozwany posiada zadłużenie wobec funduszu w kwocie 2590,88 zł.

(dowód: zawiadomienie k. 19, wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego k. 16).

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda zasługiwało na uwzględnienie w części.

Zgodnie z art. 339 § 1 i 2 kpc jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Ponieważ w ocenie sądu okoliczności przytoczone w pozwie budziły wątpliwości sądu, koniecznym stało się przeprowadzenie postępowania dowodowego.

Stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedstawionych przez powoda, których prawdziwość nie budziła wątpliwości Sądu.

Roszczenia powoda znajduje oparcie w art. 720 kc oraz w przepisach ustawy z 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 powołanej ustawy przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi, przy czym w myśl ust. 2 pkt 1 powołanej ustawy za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki.

Z art. 5 pkt 8 ww. ustawy wynika, że całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta stanowi sumę całkowitego kosztu kredytu i całkowitej kwoty kredytu. W pkt 6 tego artykułu wskazano, że całkowity koszt kredytu to wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności: odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane kredytodawcy oraz koszty usług dodatkowych w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu, z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta. Przywołana wyżej ustawa nie wyłącza stosowania ogólnych przepisów Kodeksu cywilnego dotyczących pożyczki. Stanowi jednak ograniczenie wyrażonej w art. 353¹ k.c. zasady swobody umów. W myśl zaś art. 720 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Zgodnie z art. 353 k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

Pożyczkodawca udzielił stronie pozwanej pożyczki, którą to strona pozwana zobowiązała się zwrócić wraz z odsetkami umownymi oraz dodatkowymi kosztami pozaodsetkowymi.

Wskazać należy, że umowa pożyczki jest umową odpłatną. Zwyczajową formą wynagrodzenia za korzystanie z cudzego kapitału są odsetki, ewentualnie także inne opłaty (nazywane najczęściej prowizją czy opłatami przygotowawczymi). Oczywiście wysokość tych opłat nie może być dowolna. W sytuacji gdy są one rażąco wygórowane, można uznać postanowienia umowy je kształtujące za niezgodne z zasadami współżycia społecznego lub też za zmierzające do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych i przez to nieważne. Czynności prawne bowiem (w tym także i umowy) podlegają ocenie pod kątem zgodności z zasadami współżycia społecznego i zgodności z prawem. Zgodnie zaś z art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Nieważna jest także czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego (art. 58 § 2 kc). Przy czym za naruszenie zasad współżycia społecznego należy rozumieć zawarcie umowy sprzecznej z uczciwością i rzetelnością kupiecką lub takiej, która kształtować będzie wzajemne stosunki między stronami w sposób ewidentnie urągający słuszności (tak Agnieszka Rzetecka-Gil, Kodeks Cywilny. Komentarz. Zobowiązania – część ogólna, LEX/el., 2011).

Jednocześnie wskazania wymaga, iż w chwili zawierania przez strony umowy pożyczki nie obowiązywały przepisy określające maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, które mogły być pobierane od konsumentów. Art. 36a ustawy - określający maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu – dodany został bowiem do ustawy o kredycie konsumenckim z 12 maja 2011r. ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 roku o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw. Przepis ten wszedł w życie dopiero z dniem 11 marca 2016r. i dotyczy umów zawieranych po tej dacie.

Mając jednak na uwadze fakt, że ustawodawca ostatecznie określił maksymalną wysokość kosztów pozaodsetkowych, przepisy te należy uwzględnić przy ocenie wysokości kosztów pozaodsetkowych w niniejszej sprawie, tj. przy badaniu górnej granicy tych kosztów, powyżej których postanowienia umowne winny być uznane za nieważne (art. 58 § 1-3 kc). W ocenie sądu granicę tę winna wyznaczać wysokość tych kosztów określona w obecnym stanie prawnym, jako najpełniej odnosząca się do woli ustawodawcy.

Zgodnie z obecnie obowiązującym art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim koszty pozaodsetkowe nie mogą przekroczyć sumy dwóch składników: 25 proc. kredytu (część stała) oraz 30 proc. wartości kredytu w skali roku (część zmienna zależna od czasu trwania umowy). Zgodnie z powyższym dozwolone pozaodsetkowe koszty w niniejszej sprawie, mogłyby wynosić 655,07 zł tj. $[1200 \text{ zł} \times 25\%] + [(1200 \text{ zł} \times 360/365) \times 30\%] = 300 \text{ zł} + 355,07 \text{ zł} = 655,07 \text{ zł}$.

W świetle umowy zatem, strona pozwana winna zapłacić powodowi kwotę 1855,07 zł na co składało się 1200 zł (kwota pożyczki) + 655,07 zł (maksymalne pozaodsetkowe koszty). Wskazać bowiem należy, że strony nie przewidziały w umowie wynagrodzenia w postaci odsetek.

Ponieważ pozwana nie spłaciła żadnej kwoty z tytułu zawartej umowy - na podstawie ww. przepisów oraz art. 481 §1 i 2 kc i art. 482 kc - kwotę tę należało zasądzić od strony pozwanej na rzecz powoda wraz z odsetkami jak w pozwie (pkt I wyroku).

W pozostałym zakresie powództwo było niezasadne (z uwagi na wyżej opisaną niezgodność z prawem i zasadami współżycia społecznego – art. 58 §1 i 2 kc w zw. z art. 58 §3 kc) i jako takie podlegało oddaleniu (pkt II).

O kosztach orzeczono w pkt III wyroku zgodnie z wyrażoną w art. 100 kpc. Ponieważ pozwana przegrała sprawę w 71,60% w takim też stosunku powinna ponieść koszty procesu, na które składała się opłata od pozwu 100 zł, wynagrodzenie pełnomocnika 900 zł i opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł.

Rozstrzygnięcie w pkt IV wyroku oparto o art. 333 § 1 pkt 3 kpc.

/-/ SSR Piotr Żywicki